

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Plenarinio posėdžio dokumentas

A6-0024/2008

30.1.2008

PRANEŠIMAS

dėl Europos demografijos ateities
(2007/2156(INI))

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas

Pranešėja: Françoise Castex

Nuomonės referentas(-ė) (*):
Karin Resetarits, Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas

(*): Darbo su susijusiais komitetais procedūra. Darbo tvarkos taisyklių 47 straipsnis

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	19
MOTERŲ TEISIŲ IR LYČIŲ LYGYBĖS KOMITETO NUOMONĖ (*)	20
EKONOMIKOS IR PINIGŲ POLITIKOS KOMITETO NUOMONĖ	26
REGIONINĖS PLĖTROS KOMITETO NUOMONĖ	29
PILIEČIŲ LAISVIŲ, TEISINGUMO IR VIDAUS REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ ...	33
GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI	36

(*) Darbo su susijusiais komitetais procedūra. Darbo tvarkos taisyklių 47 straipsnis

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl Europos demografijos ateities (2007/2156(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 1997 m. kovo 14 d. rezoliuciją dėl Komisijos pranešimo Tarybai ir Europos Parlamentui dėl demografinės padėties Europos Sąjungoje (1995 m.),
- atsižvelgdamas į 1998 m. kovo 12 d. rezoliuciją dėl Komisijos pranešimo dėl demografijos (1997 m.)²,
- atsižvelgdamas į 2000 m. gruodžio 15 d. rezoliuciją dėl Komisijos komunikato „Link Europos visų amžių žmonėms – gerovės ir solidarumo tarp kartų skatinimas“³,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Europos atsakas į pasaulio gyventojų senėjimą. Ekonominės ir socialinės pažangos senėjančiame pasaulyje skatinimas. Europos Komisijos indėlis į Antrąją pasaulinę asamblėją dėl senėjimo“ (COM(2002)0143),
- atsižvelgdamas į Europos jaunimo paktą, priimtą 2005 m. kovo 22–23 d. Briuselyje vykusiame Europos Vadovų Tarybos susitikime,
- atsižvelgdamas į Komisijos Žaliąją knygą „Demografiniai pokyčiai skatina naują kartų vienybę“ (COM(2005)0094),
- atsižvelgdamas į 2006 m. kovo 23 d. rezoliuciją dėl demografijos problemų ir kartų solidarumo⁴,
- atsižvelgdamas į 2006 m. rugsėjo 6 d. rezoliuciją dėl Europos ateities socialinio modelio, atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Europos demografijos ateitis: iššūkį paversti galimybe“ (COM(2006)0571),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Skatinti kartų solidarumą“ (COM(2007)0244),
- atsižvelgdamas į 2007 m. kovo 14 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę „Šeima ir demografinis vystymasis“ ir svarbiausią jos pasiūlymą valstybėms narėms pasirašyti Europos paktą, skirtą šeimai,
- atsižvelgdamas į Komisijos tarnybų darbo dokumentą „Europos demografijos ateitis: faktai ir skaičiai“ (SEC(2007)0638),

---

¹OL C 115, 1997 4 14, p. 238.

²OL C 104, 1998 4 6, p. 222.

³OL C 232, 2001 8 17, p. 381.

⁴OL C 292E, 2006 12 1, p. 131.

⁵OL C 305 E, 2006 12 14, p. 141.

⁶OL C 161, 2007 7 13, p. 66.

- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimą ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto, Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto, Regioninės plėtros komiteto ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto nuomones (A6-0024/2008),
- A. kadangi demografija yra bendras įvairių veiksnių – gimstamumo, vidutinės gyvenimo trukmės ir migracijos srautų – rezultatas, o dabartiniai duomenys rodo, kad iki 2050 m. Sąjungos valstybėse narėse tikimasi didelių demografinių pokyčių, kurie paskatins Europos gyventojų senėjimą; jų vidutinis amžius galėtų padidėti nuo 39 metų 2004 m. iki 49 metų 2050 m.,
  - B. kadangi, Komisijos vertinimu, demografiniai pokyčiai galėtų iš esmės pakeisti gyventojų struktūrą ir sandarą pagal amžių; kadangi dėl to jaunų žmonių nuo 0 iki 14 metų amžiaus skaičius nuo 100 mln. (1975 m. duomenys) sumažėtų iki 66 mln. 2050 m., darbingo amžiaus gyventojų skaičius apie 2010 m. pasiektų 331 mln. ir po to nuolatos mažėtų (apie 268 mln. 2050 m.), o vidutinė gyvenimo trukmė laikotarpiu tarp 2004 m. iki 2050 m. išaugtų 6 metais vyrams ir 5 metais moterims, o vyresnių nei 80 metų žmonių skaičius išaugtų nuo 4,1 proc. 2005 m. iki 11,4 proc. 2050 m.,
  - C. kadangi senų žmonių priklausomumo vidurkis (vyresnių nei 65 metai asmenų skaičius padalintas iš asmenų, kurių amžius nuo 14 iki 65 metų, skaičiaus) Europoje nuo 2004 m. iki 2050 m. išaugs nuo 25 proc. iki 53 proc.,
  - D. kadangi, nepaisant to, vertinant dėl neaktyvių gyventojų visuomenei tenkančias išlaidas, ekonominės priklausomybės vidurkis (ekonomiškai neaktyvių gyventojų, pvz., pensininkų, vaikų ir besimokančio jaunimo skaičius, padalytas iš ekonomiškai aktyvių darbingo amžiaus asmenų skaičiaus) daug svarbesnis negu vyresnių žmonių priklausomumo vidurkis,
  - E. kadangi demografiniai pokyčiai daro didelį poveikį valstybės išlaidoms, kurios, remiantis prognozėmis, 2004 m.–2050 m. padidės 10 proc.,
  - F. kadangi demografiniai pokyčiai neturėtų turėti įtakos bendram Europos gyventojų skaičiui iki 2050 m., bet jie paskatins didelius skirtumus tarp regionų, nes iš kai kurių Sąjungos regionų emigruoja daug jaunų žmonių, ypač jaunų moterų; kadangi Europos gyventojų dalis pasaulyje turėtų sumažėti nuo 15 proc. prieš šimtą metų iki 5 proc. 2050 m.; kadangi Sąjungos regionams šie pokyčiai daro labai skirtingą poveikį – regionuose, kuriuose migracija neigiama, jau dabar neproporcingai daug pagyvenusių žmonių, o į teigiamą migraciją patiriančius regionus atvyksta jaunimas ir jie visuomenės senėjimo proceso nejaučia,
  - G. kadangi nevaisingumas yra viena gyventojų skaičiaus mažėjimo priežasčių ir kadangi jis turėtų būti pripažintas ir vyrams, ir moterims poveikį darančia visuomenės sveikatos ir socialine problema; primena Komisijai 2005 m. Europos Parlamento paskelbtą raginimą imtis veiksmų nevaisingumo ir demografijos srityje – Parlamentas ragino Komisiją šioje srityje pateikti rekomendacijų,

- H. kadangi imigracija teigiamai veikia Europos gyventojų sudėtį, 2 mln. imigrantų 2004–2005 m. padėjo pristabdyti darbingų gyventojų skaičiaus mažėjimą ir šis teigiamas imigracijos balansas turėtų būti bent jau išlaikytas dabartiniame lygmenyje, jei Sąjunga norėtų išvengti didelio savo darbingų gyventojų skaičiaus mažėjimo nuo 2017 m.,
- I. kadangi imigracija tik iš dalies ir neilgam išsprendžia Europos demografinių pokyčių problemą – reikia, kad valstybės narės įsipareigotų užtikrinti lyčių lygybės principo laikymąsi valstybiniame ir privačiame sektoriuose, kad būtų apsaugota motinystė, teikiama socialinė ir ekonominė parama šeimoms ir imamasi priemonių geriau suderinti vyrų ir moterų šeiminių gyvenimą ir darbą,
- J. kadangi neįgalumas labai susijęs su amžiumi ir kadangi pagyvenę žmonės dažniau turi sutrikimų arba negalią,

Bendros pastabos

1. atsižvelgia į demografinės prognozes iki 2050 m.; vis dėlto pabrėžia, kad prognozės 50 metų laikotarpiui nėra negrįžtamos, tačiau jos įspėja, kad į šias problemas reikia reaguoti jau šiandien, kad ir vėliau būtų galima išsaugoti konkurencingumą, tvarią ekonomiką, socialinę sanglaudą, kartų solidarumą ir Europos socialinį modelį; mano, kad gyventojų skaičiaus mažėjimo perspektyva iki 2050 m. gali reikšti, kad sumažės aplinkos tarša ir atsiras tvaraus vystymosi galimybių, tad reikia imtis aktyvios politikos, skirtos atitinkamai pritaikyti erdvės planavimą, būstus, transportą ir visą kitą infrastruktūrą;
2. iš anksto primena, kad dvi pagrindinės demografinių pokyčių priežastys, gimstamumo rodiklių mažėjimas ir gyventojų senėjimas, yra pažangos rezultatas; kad vidutinės gyvenimo trukmės ilgėjimas yra tiesioginė pažangos mokslo, higienos bei gyvenimo lygio pagerėjimo pasekmė, kad šeimos planavimas yra moterų emancipacijos rezultatas, šis procesas vyksta kartu su mergaičių švietimo lygio kilimu ir moterų dalyvavimu aktyviame gyvenime ir viešosios atsakomybės prisiėmimu; mano, kad tai turi būti laikoma neatšaukiamu žmonijos laimėjimu;
3. pripažįsta, kad norint padidinti gimstamumą visuomenė turi ypatingai rūpintis vaikais; mano, kad būtina kurti šeimai palankią aplinką ir gerinti šeimos ir vaikų gyvenimo sąlygas, taip pat sudaryti sąlygas realių šeimos poreikių tenkinimui;
4. pabrėžia, kad gimstamumo Sąjungoje vidurkis yra 1,5, tai yra labai žemas rodiklis ir jis priklauso ne tik nuo moterų valios bei Europos piliečių ketinimų kurti šeimą; šis nerimą keliantis gimstamumo mažėjimas taip pat galėtų būti susijęs su profesinio ir šeiminio gyvenimo derinimo sunkumais (mažų vaikų priežiūros infrastruktūros trūkumas, socialinės ir ekonominės paramos šeimoms ir moterų darbui nebuvimas), nerimą keliančia socialine aplinka (nestabilumas darbe, brangus būstas) arba ateities baime (jauni žmonės vėlai pradeda dirbti, neužtikrintas darbo vietos išsaugojimas);
5. primena, kad alkoholį ir narkotikus vartojantis jaunimas – visuotinės svarbos rizikos grupė ir kad tai turi milžiniškus demografinius padarinius – mažėja darbo pajėgumas, sugebėjimas sukurti šeimą ir kt.; todėl rekomenduoja sukurti tikslines pagrindų programas, orientuotas į ankstyvo alkoholio ir narkotikų vartojimo prevenciją ir jaunų žmonių priklausomybės nuo narkotikų ir alkoholio mažinimą;
6. mano, kad vidutinės gyvenimo trukmės ilgėjimas yra ir turėtų būti vertinamas teigiamai;

todėl prašo Sąjungą užtikrinti, kad valstybės narės imtųsi priemonių siekdamas apsaugoti nuo gresiančio pensininkų skurdo, kai jie neturėtų lėšų būstui, gydymuisi ir galimybės oriai baigti gyvenimą;

7. ragina imtis išsamių nediskriminavimo užtikrinimo priemonių, nes Europos demografijos ateities klausimo negalima atskirti nuo pažeidžiamų visuomenės nuošalyje liekančių ir skurde gyvenančių grupių, kurios pačios laikomos kaltomis dėl savo blogos padėties – tai daro poveikį ne tik vaikams, bet ir būsimosioms kartoms;
8. atkreipia dėmesį į netinkamą elgesį su pagyvenusiais asmenimis ir jų priežiūros stoką šeimose arba atitinkamose institucijose; ragina valstybes nares ir Komisiją daryti daugiau, kad netinkamo elgesio su pagyvenusiais asmenimis paplitimas Europos Sąjungoje būtų geriau žinomas; atkreipia dėmesį į vertinimus, kuriais remiantis beveik 10 proc. pagyvenusių asmenų prieš mirtį kenčia dėl fizinių, finansinių arba psichologinių priežasčių; ragina Komisiją ir valstybes nares sukurti informacijos apie šį netinkamą elgesį skleidimo, išpėjimo sistemas ir sankcijas; džiaugiasi Komisijos ketinimu parengti komunikatą dėl blogo elgesio su pagyvenusiais asmenimis 2008 m.; prašo, kad šis komunikatas taptų proga parengti bendrą strategiją, kuria siekiama vykdyti sąmoningumo ugdymo kampanijas ir imtis veiksmų šioje srityje (paslaugų teikėjų mokymas, kokybės normų nustatymas, sankcijos už netinkamą elgesį);
9. apgailestauja, kad iki šiol nebuvo imtasi deramų priemonių siekiant parengti Sąjungą šiam iššūkiui, kurį jau seniai buvo galima numatyti; ypač apgailestauja, kad Lisabonos strategijos tikslai ir Europos Vadovų Tarybos 2002 m. kovo 15 ir 16 d. Barselonos įsipareigojimai dėl vaikų priežiūros, vyresnių kaip 55 metų asmenų užimtumo, geresnio šeiminio gyvenimo ir darbo suderinimo ir moterų dalyvavimo aktyviame gyvenime daugumoje Sąjungos valstybių nebuvo įgyvendinti ir kad visa Sąjunga dar nėra pasirengusi pasiekti šiuos tikslus;
10. ragina valstybes nares patvirtinti priemones, kuriomis remiantis būtų galima numatyti kurti vaikų ir kitų globos reikalingų asmenų aukštos kokybės ir prieinamų kainų priežiūros įstaigas, pagal 2002 m. Barselonos Europos Vadovų Tarybos nustatytus tikslus, pagal kuriuos valstybes narės kviečiamos iki 2010 m. sukurti struktūras, į kurias būtų galima priimti mažiausiai 90 proc. vaikų nuo 3 metų iki privalomo mokyklinio amžiaus ir mažiausiai 33 proc. jaunesnių kaip 3 metų vaikų; pabrėžia, kad tokiomis priemonėmis tėvams turėtų būti suteikiama galimybė organizuoti savo dalyvavimą darbo rinkoje atsižvelgiant į savo gyvenimo ritmą;
11. mano, kad ES turėtų siekti laikytis ne tik Barselonos tikslų dėl vaiko priežiūros pagalbos priemonių; mano, kad šios įstaigos turėtų būti laikomos visuotinėmis tarnybomis, prieinamomis visiems, kuriems jų reikia;
12. pabrėžia tai, kad daug mažų įmonių yra prastai pasirengusios senėjančios darbo jėgos keliamoms problemoms ir šioje srityje gali prireikti valstybių narių pagalbos;
13. džiaugiasi Komisijos iniciatyva apsvarstyti šią svarbią problemą; ragina Komisiją regioniniu ir vietos lygmenimis remti pažangiosios patirties nustatymą ir kaitimąsi ja ir išnaudoti šią naujovių sąjungoje galimybę; pritaria integruotam požiūriui į demografinę problemą ir penkioms pagrindinėms kryptims, į kurias orientuojantis siekiama kartu, lyčių ir teritorijų solidarumo; primena, kad siekdamas sėkmingai išspręsti demografijos problemas valstybės narės turi veiksmingai įgyvendinti Lisabonos strategiją ir glaudžiai derinti makroekonominę bei socialinę politiką, kad panaudojant Sąjungos ekonominės

sistemos augimą, konkurencingumą ir našumą galima būtų tinkamai spręsti demografinio senėjimo problema ir tai valstybėms narėms leistų įgyvendinti joms tenkančius įsipareigojimus kuriant naujovišką politiką viešųjų finansų, sveikatos priežiūros paslaugų, visuotinės svarbos paslaugų, imigracijos ir integracijos srityse.

Demografinio atsinaujinimo iššūkis

14. pripažįsta, kad motinystė yra vienas iš asmeniškiausių vyrų ir moterų pasirinkimų, kuris turi būti gerbiamas; atsižvelgdamas į skirtingus gimstamumo rodiklius (nuo 1,25 iki 2,0) skirtingose valstybėse narėse, mano, kad įmanoma teigiama linkme keisti gimstamumo kreivę vykdant tinkamą viešąją politiką kuriant šeimai ir vaikams palankią materialinę ir psichologinę aplinką; kad pagal Europos ir socialinių reikalų komiteto pasiūlyme dėl Europos pakto, skirto šeimai, išdėstytus principus šios priemonės turėtų būti įgyvendinamos ilguoju laikotarpiu ir turėtų būti sukurta stabilumo ir saugumo sistema, būtina apsisprendžiant tėvystei;
15. ragina valstybes nares vadovautis pažangiaja patirtimi sprendžiant motinystės atostogų trukmės, kuri skirtingose valstybėse narėse yra nuo 14 iki 28 savaitių, klausimą, taip pat vaiko priežiūros atostogų, priešgimdyminės priežiūros ir globos, atlyginimo nėštumo metu ir galimybės vėl dirbti tą patį darbą užtikrinimo klausimus; be to, norėtų, kad valstybės narės imtųsi priemonių ir numatytų sankcijas už smurtą ir netinkamą elgesį šeimoje;
16. primena diskriminacijos atvejus, kai nukentėjo motinomis norinčios tapti moterys, nes pablogėjo jų darbo sąlygos ir darbdavio požiūris į jas; primena, kad moterų užimtumas, nepaisant jų kvalifikacijos, nėra pakankamas ir kad už vidutinį atlyginimą žemesnis jų pajamų lygis turi neigiamą poveikį jų būtinai ekonominei nepriklausomybei; ragina valstybes nares tinkamai įgyvendinti 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/54/EB dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo¹ ir perkelti 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvą 92/85/EB dėl priemonių, skirtų skatinti, kad būtų užtikrinta geresnė nėščių ir neseniai pagimdžiusių arba maitinančių krūtimi darbuotojų sauga ir sveikata, nustatymo²; prašo valstybes nares vadovaujantis pastarąja direktyva imtis priemonių prieš darbdavius, kurie tiesiogiai arba netiesiogiai diskriminuoja darbuotojas, norinčias tapti motinomis;
17. ragina valstybes nares taikyti gimstamumo augimą skatinančias mokesčių priemones ir atkreipia dėmesį į tai, kad būtina užtikrinti apsaugą ir teikti ypatingą paramą pagimdžiusioms moterims, visų pirma jaunoms vienišoms motinoms, atsižvelgiant į didėjančią šeimų, kuriose yra tik vienas iš tėvų, skaičių, nes 85 proc. tokių šeimų galvų yra moterys ir tokios šeimos labiau nei kitos šeimos patiria neturto pavojų;
18. teigia, kad valstybės narės turėtų imtis tinkamų teisės aktų leidybos priemonių, skirtų užtikrinti, kad dirbančios ir vaikų turėti planuojančios moterys nepatirtų nedarbo, skurdo ir atskirties rizikos; mano, kad, priešingai, kaip būsimos motinos, dirbančios moterys

---

¹ OL L 204, 2006 7 26, p. 23.

² OL L 348, 1992 11 28, p. 1

turėtų būti skatinamos ir turėtų būti imamosi veiksmų prieš darbdavius, kurie nepriima motinomis norinčių tapti moterų arba tiesiogiai ar netiesiogiai grasina dirbančioms moterims, kad jos netaptų motinomis;

19. atkreipia dėmesį į būtinybę skirti lėšų mažų vaikų priežiūrai ir daug vaikų turinčioms šeimoms, visų pirma vaiko priežiūros paslaugų teikimui ir vienišų motinų bei nepilnų šeimų, kurioms ypač gresia socialinė atskirtis, izoliacija ir skurdas, apsaugai; pabrėžia, kad šios paslaugos yra visuotinės svarbos ir prisideda prie darbo vietų kūrimo ir vietos bei regioninio vystymosi; ragina Komisiją pabrėžti pažangiosios patirties pavyzdžių kai kurių valstybių narių regionuose privalumus;
20. taigi investuojant į vaikų priežiūros sektorių ir ikimokyklinę švietimo sistemą, rekomenduoja derinti valstybines ir privačias investicijas;
21. pabrėžia, kad būtina užtikrinti pakankamą vaikų, pagyvenusių žmonių, neįgaliųjų ir kitų priklausomų asmenų priežiūros paslaugų prieinamumą siekiant sudaryti galimybes vyrams ir moterims be apribojimų ir vienodomis sąlygomis dalyvauti darbo rinkoje – tai turės įtakos neoficialios namų ūkiuose atliekamos priežiūros lygiui;
22. primena, kad socialinio dialogo metu buvo susitarta dėl tėvystės atostogų ir darbo ne visą darbo dieną ir tai yra Direktyvų 96/34/EB¹ ir 97/81/EB objektas; ragina valstybes nares ir Komisiją deramai laikantis subsidiarumo principo užtikrinti šių teisės aktų įgyvendinimą;
23. ragina valstybes nares supaprastinti vaikų, su kuriais buvo netinkamai elgiamasi, našlaičių arba vaikų iš specializuotų institucijų priėmimo į šeimą galimybes; ragina europiniu lygmeniu apsvarstyti vaikų iš valstybių narių arba trečiųjų šalių įsivaikinimo procedūras ir pasirūpinti, kad būtų laikomasi nacionalinių ir tarptautinių taisyklių ir kad jos būtų keičiamos, jei tai būtina atsižvelgiant į vaiko poreikius; ragina būti labai budriems, kad būtų pastebėtos visos netinkamo elgesio ir prekybos žmonėmis apraiškos;
24. pabrėžia, kad keičiasi šeimos modeliai, todėl ragina Komisiją ir valstybes nares deramai atsižvelgti į šią tikrovę kuriant ir įgyvendinant savo politiką;
25. pabrėžia, kad reikia tobulinti tėvystę reglamentuojančius ES teisės aktus; ragina Komisiją pasiūlyti specialias rekomendacijas, kuriomis tėvai būtų skatinami dalyvauti šeiminiame gyvenime suteikiant jiems teisę į tėvystės atostogas; ragina Komisiją ir valstybes nares propaguoti tėvų teises auginti vaikus ir jais rūpintis (ypač faktinių ar teisiųjų skyrybų atveju) siekiant Europos visuomenėje plėtoti lyčių lygybę;
26. ragina Komisiją atsižvelgti į opią nevaisingumo problemą, būdingą ir susituokusioms, ir nesusituokusioms moterims ir poroms; prašo, kad dėl nevaisingumo būtų priimta speciali rekomendacija, kad visos valstybės narės pripažintų šią problemą ir būtų sprendžiamas medicininio ir psichologinio nevaisingumo gydymo klausimas; prašo, kad įsivaikinimo klausimas būtų sprendžiamas kartu su nevaisingumo problema ir kad įsivaikinimo galimybė bet kuriuo gydymo metu būtų siūloma poroms kaip alternatyva nevaisingumo gydymui; taip pat ragina valstybes nares padidinti amžiaus ribą, nuo kurios galimas teisėtas įsivaikinimas;

---

¹ 1996 m. birželio 3 d. Tarybos direktyva 96/34/EB dėl Bendrojo susitarimo dėl tėvystės atostogų, sudaryto tarp UNICE, CEEP ir ETUC. OL L 145, 1996 6 19, p. 4.

² 1997 m. gruodžio 15 d. Tarybos direktyva 97/81/EB dėl bendrojo susitarimo dėl ne visą darbo dieną dirbančių asmenų, sudarytos tarp UNICE, CEEP ir ETUC, OL L 14, 1998 1 20, p. 9.

27. pabrėžia, kad Pasaulio sveikatos organizacija (PSO) nevaisingumą laiko liga, kuri gali turėti rimtų pasekmių, pvz., depresija; pabrėžia, kad nevaisingumas didėja ir šiuo metu apie 15 proc. porų yra nevaisingos; taigi ragina valstybes nares užtikrinti poroms teisę turėti visuotinę nevaisingumo gydymo galimybę ir galimybę naudotis pagalbinio medicininio apvaisinimo paslaugomis, patvirtinant priemones, kurios sudarytų galimybes sumažinti finansines ir kitas kliūtis;
28. skatina valstybes nares nustatyti pažangiąją patirtį, kuri palanki šeimoms, susijusi su vaiko pašalpų sistema ir visuotinės svarbos paramos šeimai ir jos apsaugos socialinėmis paslaugomis, ir keistis šia patirtimi; ragina valstybes nares teikti paramą jauniems tėvams, kurie mokosi ir studijuoja;
29. ragina valstybes nares imantis šeimos skatinimo priemonių pripažinti socialinę, ekonominę ir šviečiamąją neoficialaus darbo šeimoje – rūpinimosi vaikais ir priklausomais asmenimis – vertę ir kartu iširti galimybę pripažinti šį neoficialų darbą atliekančių asmenų stažą, teises į socialinę apsaugą ir į pensiją;
30. ragina valstybes nares imtis pozityvių tėvystei palankių veiksmų, pvz., užtikrinti papildomas teises į pensiją, sumažinti mokesčius įmonėms, steigiančioms vaikų darželius, ir keistis pažangiąja patirtimi šiuo klausimu;

Žmogiškųjų išteklių iššūkis

31. pažymi, kad, atsižvelgdama į pusiausvyros tarp nedirbančių ir dirbančių sutrikimą, kuri paskatino demografiniai pokyčiai, Sąjunga turi galimybę didinti užimtumą įdarbindama moteris, jaunimą, vyresnio amžiaus asmenis ir neįgaliuosius; apgailestauja, kad Komisija ir Taryba panaikino ketvirtąjį užimtumo gairių, susijusių su moterų patekimu į darbo rinką ir šeimos ir profesinio gyvenimo derinimu, ramstį ir kad nuo to laiko šios priemonės nebėra įtrauktos į nacionalines reformų programas; mano, kad 2008 m. persvarstant Lisabonos strategiją visiškas užimtumas turėtų tapti tikslu, pasiekiamu trumpuoju laikotarpiu;
32. ragina valstybes nares kartu su socialiniais partneriais didžiausią dėmesį skirti moterų ir asmenų, kilusių iš imigrantų šeimų, užimtumui gerinti;
33. skatina vykdyti Europos žmogiškųjų išteklių valdymo reformą, nes šiuo metu esant nepakankamam jaunų žmonių, kuriems mažiau nei 25–30 metų, ir vyresnių kaip 55 metai žmonių užimtumui, didelės gyventojų dalies aktyvus gyvenimas sumažinamas 30 metų;
34. sprendžiant žmogiškųjų išteklių klausimą ragina taikyti bendrą ir kokybinį požiūrį ir siūlo apibrėžti „aktyvaus gyvenimo ciklą“, kuris apimtų mokymus, visą gyvenimą trunkantį mokymąsi ir oficialių bei neoficialių žinių, kvalifikacijos ir profesinės veiklos galimybių panaudojimą nuo aktyvaus gyvenimo pradžios iki pabaigos;
35. pabrėžia, kad „aktyvaus gyvenimo ciklas“ reiškia, kad kai tik asmuo pradeda profesinį gyvenimą bet kokių pagrindų (pagal neterminuotą arba terminuotą darbo sutartį, atlikdamas praktiką, dirbdamas pagal padedamojo užimtumo programą ir kt.), taip pat ir perėjimo iš vienos darbo vietos į kitą metu, kai asmuo perkvalifikuojamas, užtikrinama jo socialinė apsauga ir mokami pensijų įnašai; primena, kad sąvoka „aktyvaus gyvenimo ciklas“ taip pat numatoma, kad darbuotojai įvairiose darbo vietose gali kaupti patirtį ir ją pasinaudoti, o tai reiškia jų paaukštinimą pareigose;

36. mano, kad imantis visų atsižvelgiant į demografinę vystymąsi numatytų priemonių turi būti kreipiamas dėmesys į visų aktyvių darbuotojų produktyvumo didėjimą, ir kad dėl to svarbus ne tik ekonomiškai aktyvių ir ekonomiškai neaktyvių gyventojų skaičiaus santykis, bet taip pat ir produktyvumo didėjimas;
37. ragina palaikyti intensyvų dialogą su socialiniais partneriais, įmonėmis, universitetais, nevyriausybinėmis organizacijomis ir žiniaskaida siekiant pasirengti šiems demografiniams pokyčiams; pabrėžia, kad našumo didėjimas ateityje visų pirma priklausys nuo investicijų į mokslinius tyrimus, plėtrą ir technologines naujoves, ir primygtinai ragina įmones, valdant užimtumą bei planuojant darbuotojų karjerą iš anksto numatyti, kokių specialistų joms reikės, o investuojant į visą gyvenimą trunkantį mokymąsi padėti darbuotojams atnaujinti įgūdžius;
38. ragina imtis praktinių iniciatyvų, skirtų sudaryti pagyvenusiems žmonėms galimybes dirbti ilgiau, kad jie galėtų perduoti ypatingą savo sukauptą darbo patirtį jaunimui, kitiems darbuotojams ir darbdaviams;
39. ragina investuoti į švietimą ir mokymus, taip pat panaudojant naujas technologijas, siekiant pakelti bendrą pagrindinio išsilavinimo lygį, nes tai yra būsimą sugebėjimo prisitaikyti ugdymo ir perkvalifikavimo galimybių mokantis visą gyvenimą sąlyga, taip pat sąlyga parengti priemones, padedančias jauniems žmonėms pradėti profesinį gyvenimą ir vyresniems žmonėms bei pažeidžiamų asmenų grupėms vėl integruotis į profesinį gyvenimą, ir priemones, kurios būtų taikomos visą profesinio gyvenimo laikotarpį;
40. siūlo atsižvelgiant į valstybių narių tradicijas kuo greičiau pasirūpinti, kad įmonės rečiau taikytų ankstesnio išėjimo į pensiją sistemą remiantis sutartimis arba konsultacijomis su įmonių tarybomis ir ragina valstybes nares stiprinti vyresnių darbuotojų vaidmenį ir skatinti jų užimtumą; vis dėlto pripažįsta, kad gali būti ištirtos galimybės vyresniems darbuotojams, kurie dėl sunkaus darbo daugiau nepageidauja dirbti visą darbo dieną, dirbti ne visą darbo dieną, lankstus darbo grafikas, nuotolinis darbas ir dalijimasis darbo vieta su kitu darbuotoju; tai gali tapti naujoviška palaipsnio išėjimo į pensiją forma ir sumažinti su išėjimu į pensiją susijusį stresą;
41. ragina Komisiją ir valstybes nares pasiūlyti iniciatyvas, kurias taikant jaunimui būtų lengviau patekti į darbo rinką, pvz., skatinant pensinio amžiaus darbuotojus būti jaunų darbuotojų mokytojais, ir diegti kelių asmenų darbą vienoje darbo vietoje skirtingu laiku ir darbą ne visą darbo dieną, kad patirtis lengviau pereitų iš vienos kartos kitai;
42. ragina iš esmės reformuoti vyresnio amžiaus darbuotojų karjeros valdymą, kuriems šiuo metu jau nuo 50 metų sudarytos nepalankios sąlygos, nes jie diskriminuojami įdarbinant, jiems nesuteikiama pakankamai galimybių dalyvauti mokymuose, ypač susijusiuose su naujomis technologijomis, nepripažįstama įgytos patirties nauda, jie retai paaukštinami; primena, kad galimybių dalyvauti profesiniuose mokymuose apribojimas dėl amžiaus yra diskriminuojantis ir ragina valstybes nares apie tai aiškiai informuoti darbdavius bei mokymo personalą; prašo nedelsiant įgyvendinti ir veiksmingai taikyti Direktyvą 2000/78/EB¹, kurioje diskriminacija dėl amžiaus mokymų ir užimtumo srityje vertinama kaip neteisėta; mano, kad be priegios prie žinių klausimo vyresnio amžiaus darbuotojams

---

¹ 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva 2000/78/EB, kuria sukuriamą bendra vienodo elgesio užimtumo ir darbo srityje sistema, OL L 303, 2000 12 2, p. 16.

- dažnai reikalinga pagalba asmeniškėse su darbu susijusiose srityse, pvz., pokalbio technikos, pasitikėjimo savimi ugdymo ir gyvenimo aprašymo parengimo srityse; ragina valstybes nares numatyti informacijos apie užimtumą, skirtos specialiai vyresniems darbuotojams, skleidimą ir parengti daugiau vyriausybių programų, skirtų vyresnių asmenų užimtumui skatinti; ragina Komisiją vykdyti priežiūrą ir imtis veiksmų prieš valstybes nares, kurių teisės aktais ir toliau diskriminuojama dėl amžiaus arba negalios;
43. ragina Komisiją vykdyti priežiūrą ir imtis veiksmų prieš valstybes nares, kurių teisės aktais ir toliau diskriminuojama dėl amžiaus ir negalios (t. y. pažeidžiamos Sutartys ir Pagrindinių teisių chartija, kuri nuo 2009 m. sausio 1 d. bus teisiškai privaloma visoje ES), kad atitinkamos valstybės narės nedelsdamos panaikintų šiuos teisės aktus;
  44. ragina Komisiją surinkti atitinkamus statistikos duomenis apie įvairias amžiaus grupes, atsižvelgiant į skirtingas problemas, su kuriomis susiduriama, taip pat į labai įvairaus pobūdžio diskriminaciją dėl amžiaus;
  45. primena, kad pagyvenę žmonės nėra vientisa kategorija; ypač pabrėžia, kad pagyvenusios moterys ir pagyvenę etninėms mažumoms priklausantys žmonės patiria daugialypę diskriminaciją;
  46. pabrėžia, kad darbas ne visą darbo dieną yra naudingas etapas grįžtant į darbo rinką; ragina valstybes nares ypač remti mažas įmones, kad jos skatintų darbą ne visą darbo dieną ir lankstų darbo organizavimą; dar kartą pabrėžia teigiamą darbo ne visą darbo dieną vertę pagyvenusiems darbuotojams, kurie gali nebenorėti dirbti visą darbo dieną;
  47. ragina valstybes nares skatinti pagyvenusių darbuotojų vaidmenį darbo rinkoje pabrėžiant pagyvenusių darbuotojų samdymo naudą ir skatinant darbdavius diegti lanksčią darbo organizaciją, kuria pagyvenę darbuotojai būtų skatinami dalyvauti darbo rinkoje;
  48. prašo Komisiją atlikti tyrimą, paremtą pagal lytis suskirstytais duomenimis, dėl vyresnio amžiaus gyventojų įdarbinimui taikomų mokesčių lengvatų ir esamų jų įdarbinimo kliūčių;
  49. ragina Komisiją ir valstybes nares gerinti galimybes mokytis visą gyvenimą;
  50. primena, kad įstatyminis amžiaus, kuris suteikia teisę išeiti į pensiją, nustatymas yra Europos socialinių modelių pasiekimas ir užtikrina, kad privalomo aktyvaus gyvenimo trukmė neperžengtų protingų ribų;
  51. pabrėžia didelį skirtumą tarp vyrų ir moterų vidutinio pensijų dydžio, kurį galima paaiškinti karjeros nutraukimu norint vykdyti šeiminius įsipareigojimus vaikams arba pagyvenusiems tėvams; ragina valstybes nares imtis priemonių, kad profesinio gyvenimo nutraukimas dėl motinystės ir vaiko priežiūros atostogų daugiau neturėtų neigiamo poveikio apskaičiuojant moterų pensijos dydį; ragina valstybes nares numatyti pensijos padidinimą atsižvelgiant į išaugintų vaikų skaičių ir pripažinti svarbų žmonių, kurie prižiūri kitus asmenis, vaidmenį visuomenėje;
  52. ragina valstybes nares imtis būtinų priemonių siekiant modernizuoti socialinės apsaugos ir gerovės sistemas, įskaitant pensijų sistemas, siekiant užtikrinti ilgalaikį jų finansinį patikimumą ir sudaryti galimybes spręsti dėl visuomenės senėjimo kylančias problemas; mano, kad ypatingą dėmesį reikėtų kreipti į vyresnio amžiaus moterų padėtį, nes joms gresia didesnis izoliacijos ir skurdo pavojus;
  53. ragina Komisiją atlikti skirtingų visose valstybėse narėse taikomų moterų gaunamos

pensijos ir socialinės apsaugos sistemų lyginamąjį tyrimą norint nustatyti pažangiąją patirtį, kad būtų galima vystyti moterų užimtumą bei sudaryti sąlygas derinti šeimos ir profesinį gyvenimą;

54. ragina Komisiją ir valstybes nares skubiai imtis priemonių, kurias taikant pagyvenusiems darbuotojams būtų lengviau įsidarbinti, nes daugelyje valstybių narių planuojama padidinti amžiaus, kuriam suėjus įgyjama teisė į pensiją, ribą;
55. mano, kad 65 m. ir vyresnio amžiaus sulaukę asmenys šiais laikais turi geresnių perspektyvų ir geresnę gyvenimo kokybę negu kada nors anksčiau; atitinkamai ragina valstybes nares ir socialinius partnerius skatinti kurti bendras normas ir taisykles, kuriomis leidžiama savanorišku darbuotojo sprendimu profesinį gyvenimą pratęsti ir sulaukus 65 m. ir užtikrinama, kad darbuotojui ir darbdaviui tai būtų naudinga numatant mokesčių ir socialines lengvatas;
56. ragina valstybes nares įgyvendinti priemones, kuriomis leidžiama suderinti moterų užimtumą ir jų profesinę karjerą su išipareigojimais šeimai, ir kovoti su diskriminavimu ir stereotipais, vis dar turinčiais joms poveikį darbo rinkoje ir švietimo sistemoje; primena lyčių lygybės principą ir nepažeidžiamą Europos socialinio modelio principą, kad už tą patį darbą toje pačioje darbo vietoje turi būti mokamas vienodas atlyginimas;
57. taigi, siekiant panaikinti šią diskriminavimo formą, ypač moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumą, ragina imtis priemonių darbo teisės srityje ir sudarant valstybės biudžetą atsižvelgti į lyčių lygybės aspektus;
58. primena, kad palanki darbo aplinka yra svarbus našumo veiksnys; ragina valstybes nares skatinti priemones, kuriomis darbo vietoje mažinama žalos pagyvenusiems darbuotojams rizika – gerinama psichosocialinė ir fizinė aplinka, keičiamas darbo turinys ir organizavimas, gerinama bendra darbuotojų sveikata, gerovė ir sugebėjimas dirbti, taip pat kiti jų sugebėjimai ir profesinė kompetencija; ragina įmones investuoti į nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevenciją, profesinę sveikatos priežiūrą, higieną ir socialinį dialogą;
59. pabrėžia, kad būtina padaryti darbo vietas saugias ir prieinamas pagyvenusiems ir neįgaliems darbuotojams sukuriant tinkamą infrastruktūrą ir parūpinant reikiamą individualiems tų asmenų poreikiams ir reikalavimams pritaikytą įrangą; taip pat pabrėžia, kad tokioje aplinkoje pagyvenę žmonės gali gyventi nepriklausomi, todėl sutaupomos priežiūrai specialiose įstaigose valstybės skiriamos lėšos;
60. ragina valstybes nares įvesti teisę prašyti lankstaus darbo laiko arba galimybės dirbti ne visą darbo dieną; ši teisė turi būti taikoma ne tik tėvams, bet ir pagyvenusiems darbuotojams, kurie taip pat gali turėti pareigų šeimoje;
61. pabrėžia mažų ir vidutinių įmonių (MVI), kaip pagrindinių Europos Sąjungos darbo vietų kūrėjų, vaidmenį;
62. pažymi, kad paslaugų sektorius yra daugiausiai darbo vietų moterims, imigrantams ir pagyvenusiems darbuotojams teikiantis sektorius; ragina skubiai užbaigti kurti vidaus paslaugų rinką;

Kartų ir regionų solidarumo iššūkis

63. primena, kad kartų solidarumo principas, ypač svarbus Europos socialinių modelių principas, remiasi tuo, kad dirbantieji finansuoja alternatyvius pajamų šaltinius ir nedirbančių (vaikų, jaunuolių, nuo kitų priklausomų asmenų ir vyresnio amžiaus žmonių) apsaugos ir sveikatos išlaidas; ragina, kad solidarumo principas būtų išlaikytas nepaisant numatomo demografinės pusiausvyros sutrikimo;
64. pabrėžia, aktyvaus valdžios institucijų įsikišimo, kad būtų teikiamos visuotinės svarbos socialinės paslaugos (VSSP) šeimoms ir mažiems vaikams ir būtų rūpinamasi bei būtų globojami vyresnio amžiaus žmonės bei visi asmenys, kurie yra priklausomi nuo kitų, svarbą; mano, kad galimybė naudotis šiomis paslaugomis yra pagrindinė teisė; ragina Komisiją visuotinės svarbos socialines paslaugas, kuriomis užtikrinama visuotinė prieiga ir solidarumo principas, teisiškai įtvirtinti Bendrijos teisėje;
65. pabrėžia, kad valstybėms narėms svarbu keistis informacija ir pažangiąja patirtimi apie tai, kaip parengti sveikatos apsaugos sistemas padidėjusiems senėjančios visuomenės poreikiams, ypač atsižvelgiant į tai, kad dėl senėjančios visuomenės labai padidės valstybės išlaidos sveikatos priežiūrai, nes neįgalumas ir ligos senyvame amžiuje labai padažnėja, ypač tarp labai senų (80 m. ir vyresnio amžiaus) žmonių, kurie būsimaisiais dešimtmečiais bus greičiausiai augantis segmentas;
66. ragina Komisiją ir valstybes nares aktyviau kovoti su mokesčių ir socialinio draudimo įmokų nemokėjimu, kad pensijų sistemos veiktų; mano, kad valstybės narės turėtų pradėti taikyti aktyvias, veiksmingas užimtumo politikos priemones ir ragina jas diegti lanksčias sistemas ir sudaryti asmenines galimybes pasirinkti, kada išeiti į pensiją (sulaukus minimalaus reikalaujamo amžiaus) – skatinti ilgiau dirbti nusprendusius darbuotojus;
67. pastebi, kad atsižvelgiant į Europos darbuotojų judumą ir darbo rinkų susiskaidymą reikia geresnių abipusių žinių apie įvairias pensijų sistemas ir turi būti įmanoma pensiją iš vienos valstybės narės sistemos perkelti į kitą, nesvarbu, ar ta sistema valstybinė, privati ar grindžiama savišalpos draudimu;
68. primena apie milžinišką vyresnio amžiaus žmonių indėlį į socialinę sanglaudą ir ekonomiką ir tai, kad jų aktyvus dalyvavimas užtikrinant šeimos ir kartų solidarumą sustiprina išteklių „šeimos grandinėje“ persikirstymo svarbą; be to, mano, kad socialinėje ekonomikoje, pasitelkiant finansines priemones, reikėtų palengvinti ir paskatinti šių žmonių dalyvavimą savanoriškoje veikloje; galiausiai mano, kad jų prekių ir paslaugų, laisvalaikio, priežiūros, komforto vartojimas yra besiplečiantis ekonomikos sektorius bei kad tai yra naujieji „pilkuoju auksu“ vadinami turtai; taigi ragina valstybes nares skatinti ir plėtoti ekonominį ir socialinį vyresnio amžiaus asmenų dalyvavimą, ypač užtikrinant jų fizinę gerovę ir geras socialinio ir finansinio gyvenimo sąlygas;
69. ragina valstybes nares skatinti konsultavimąsi su vyresnio amžiaus žmonėmis, kad būtų išsaugotas kartų solidarumas, ir kartu su vietos lygmens partneriais sudaryti jiems geresnes sąlygas dalyvauti savanoriškoje švietimo, kultūros veikloje arba versle;
70. pabrėžia, koks svarbus savanoriškas darbas daugeliui žmonių grįžtant į darbo rinką;

ragina vyriausybės sudaryti pagyvenusiems žmonėms geresnes galimybes imtis savanoriško darbo ir kartu gauti išmokas;

71. primena, kad visuotinės svarbos socialinės paslaugos (VSSP), ypač apimančios priežiūrą, sveikatą ir mažų vaikų auginimą, padeda tėvams pradėti dirbti ir padeda kovoti su skurdu, ypač šeimose, kuriose yra tik vienas iš tėvų; yra tvirtai įsitikinęs, kad šios paslaugos būtinos, jeigu ES nori reaguoti į demografines problemas; be to, visuotinės svarbos socialinėmis paslaugomis kuriamos darbo vietos ir taip skatinamas vietos ir regioninės ekonomikos vystymasis, didinamas Sąjungos konkurencingumas; į tai atsižvelgdamas Europos Parlamentas mano, kad turi būti įvardytos visuotinės ekonominės svarbos socialinės paslaugos (VSSP) ir įvertintas jų socialinis ir ekonominis poveikis; ragina sukurti kokybės rodiklius, kad būtų galima įvertinti pažangą siekiant Barselonos tikslų; pažymi, kad į vyresnio amžiaus ir priklausomus žmones orientuotoms VSSP turi būti skiriama tiek pat dėmesio ir toks pat statusas;
72. pabrėžia, kad regionuose, kuriuose mažėja gyventojų skaičius, savanoriško darbo sektorius ir socialiniai tinklai labai padeda patenkinti vietos gyventojų poreikius, tačiau jų vaidmuo negali atstoti esminio visuotinės svarbos paslaugų vaidmens regionuose; mano, kad reikia pripažinti šį aktyvų pilietiškumą, o jo veikėjus būtina remti kaip partnerius vykdam regioninę politiką; pabrėžia, kad dėl to prasideda mokymosi procesai, kurie leidžia regionui įveikti demografinių pokyčių sunkumus;
73. ragina Komisiją ir regionų valdžios institucijas tuo tikslu naudotis struktūrinių fondų lėšomis; ragina Komisiją, vykdam teritorinį bendradarbiavimą (2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo 7 straipsnio 3 dalis¹), remti regionų, kuriuose vyresnio amžiaus žmonių ekonomika jau atlieka labai svarbų vaidmenį arba atliks ateityje, patirties mainus;
74. ragina daug diskutuoti apie visuotinę teisę į deramą pensiją, kuri yra mokumo, orumo ir vyresnio amžiaus žmonių socialinės integracijos sąlyga; primena milžinišką pagyvenusių žmonių savanoriška ir priežiūros veikla daromą įnašą į socialinę sanglaudą;
75. ragina valstybes nares sutartinai apsvarstyti galimas reformas, kurias įgyvendinant būtų galima užtikrinti pensijų ir socialinės apsaugos sistemos ilgalaikiškumą;
76. ragina valstybes nares, dar neatliekančias pensijų mokėjimo ir paskatų dirbti, ypač lankstų darbą, sąsajos tyrimų, juos atlikti, kad būtų galima panaikinti paskatas nedirbti;
77. pažymi, kad Europos visuomenės senėjimo procesas skirtinguose regionuose vyksta itin nevienodai ir kad valstybių narių duomenys apie demografinius pokyčius neparodo vietos tikrovės įvairovės, o tada centrinėms vyriausybėms ypač sunku nustatyti, kokie yra infrastruktūros poreikiai ir kiek reikia finansinių lėšų; ragina Komisiją prisidėti prie statistinių duomenų apie demografines tendencijas kokybės ir patikimumo gerinimo ir ragina Komisiją ir valstybes nares paspartinti visų darbuotojų judėjimo laisvės

---

¹ OL L 210, 2006 7 31, p. 25. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1989/2006 (OL L 411, 2006 12 30, p. 6).

įgyvendinimą išsiplėtusioje Europos Sąjungoje iki 2014 m.;

78. ragina Komisiją ir valstybes nares, sprendžiant Europos regionų solidarumo klausimą, apsvarstyti kartų aspektą ir atsižvelgti į itin didelį įvairių Sąjungos demografinių tendencijų teritorinį poveikį; pabrėžia, kad šis poveikis svarbus būsto ir infrastruktūros požiūriu, ypač miestuose, kur veikiausiai padaugės migrantų gyventojų ir jie labiau susitelks; taip pat pabrėžia ypatingus poreikius vietos lygmeniu, kurie rasis vadinamuosiuose senėjančiuose regionuose ir kurie bus susiję su investicijomis į vietos paslaugas siekiant atsižvelgti į specialius vyresnio amžiaus žmonių poreikius ir sudaryti galimybių šiems žmonėms kuo ilgiau gyventi savarankiškai ir nepriklausomai; siūlo, kad skiriant lėšas iš ESF ir pasinaudojant jo teikiamomis galimybėmis vietos socialinius išteklius skirti paslaugoms būtų atsižvelgiama į minėtųjų investicijų poreikį; prašo jas taikyti ir po 2013 m.; atkreipia dėmesį į tai, kad regionai, kurių migracijos srautas neigiamas, turėtų imtis priemonių siekdami išsaugoti natūralią demografinę pusiausvyrą pasitelkdami investicijas į užimtumo skatinimą, mokymą ir prieigą prie viešųjų paslaugų;
79. ragina valstybes nares skatinti kartų sąveikos projektus, kuriuose vyresnio amžiaus žmonės bendradarbiauja su jaunesniais, perduoda įgūdžius ir įgyja naujų žinių; ragina Komisiją padėti keistis pažangiąja patirtimi šioje srityje;
80. ragina valstybes nares pagelbėti regionams, iš kurių išvykstama, užtikrinant aukšto lygio visuotinės svarbos paslaugas (pvz., švietimo, įskaitant ikimokyklinį ugdymą ir vaikų priežiūrą, socialinio aprūpinimo ir sveikatos priežiūros bei pašto), susisiekimą (pvz., galimybę naudotis viešuoju transportu, transporto infrastruktūra ir telekomunikacijų tinklais) ir išsaugoti aktyvaus ekonominio dalyvavimo galimybes ir gebėjimus (pvz., rengiant mokymus, įskaitant mokymosi visą gyvenimą metodiką, ir naudojantis naujomis technologijomis ir investuojant į jas); ragina bendrąsias sąlygas, skirtas šioms užduotims vykdyti, priderinti prie vietos poreikių ir veikėjų ir pagerinti pastarųjų prisiderinimo galimybes; atkreipia ypatingą dėmesį į salų, pasienio, kalnų regionų ir kitų nuo gyvenamųjų centrų atokiai esančių vietovių padėtį
81. palankiai vertina pasiūlymą įkurti Europos integracijos fondą; ragina kompetentingas nacionalines, regionų ir vietos valdžios institucijas, atsakingas už sanglaudos politikos ir kaimo plėtros politikos parengimą ir valdymą, glaudžiau bendradarbiauti, siekiant paskatinti žmones grįžti į kaimo regionus, kuriuose gyventojų skaičius mažėja, pagerinus gyvenimo ir darbo sąlygas šiuose regionuose;
82. palankiai vertina aplinkybę, kad ketvirtojoje socialinės ir ekonominės sanglaudos ataskaitoje Komisija didėjančią demografinį disbalansą įvardijo kaip vieną iš uždavinių; susidomėjęs laukia konsultacijų su visuomene rezultatų ir to, kaip bus apibrėžtas regioninės politikos vaidmuo kovojant su neigiamais demografiniais pokyčiais artimiausiu programiniu laikotarpiu;
83. primena valstybėms narėms, kad globėjai, ypač vyresnio amžiaus globėjai, susiduria su daugeliu problemų; teigia, kad šioms grupėms reikėtų suteikti daugiau paramos, kad jos galėtų įveikti daugybę įsidarbinant kylančių kliūčių;
84. blogas sąlygas turinčiuose miestų rajonuose, priemiesčiuose ir kaimo vietovėse mažėja gyventojų ir tai turi lemiamą poveikį būstams ir infrastruktūrai;

85. ragina valstybes nares, planuojant miestų plėtrą ir tvarkymą, padidinti galimybes šeimoms, visų pirma toms, kuriose yra tik vienas iš tėvų, ir vyresnio amžiaus asmenims gauti tinkamą būstą, pvz., pasitelkus skirtingų kartų projektus, kuriais siekiama į tam tikrą veiklą įtraukti skirtingų kartų žmones;
86. pabrėžia, kad demografiniai skirtumai pasaulio mastu gali sustiprinti išsivystymo skirtumus ir paaštrinti migracijos problemą; ragina Komisiją ir valstybes nares siekiant vystomojo bendradarbiavimo šiuos aspektus įtraukti į savo imigracijos politiką;

Integruotos imigracijos iššūkis

87. pažymi, kad imigracijos proceso galimybių išnaudojimas yra ir ateityje išliks Sąjungos demografijos dalis ir ekonominiu, socialiniu bei kultūriniu požiūriu yra vertintinas kaip teigiamas procesas; todėl ragina Komisiją, valstybes nares ir socialinius partnerius be išankstinio nusistatymo ir apgalvotai spręsti imigracijos klausimą, kad būtų galima apriboti ksenofobiškas ir rasistines pastabas ir veiksmus bei skatinti visišką ir veiksmingą migrantų integravimą į visuomenę;
88. vis dėlto pripažįsta, kad migracija teikia galimybę sustabdyti neigiamą demografinių pokyčių poveikį, ypač regionuose, kuriuose migracija neigiama, ir todėl ragina valstybes nares pripažinti migrantų integraciją kaip strategiškai svarbią politikos priemonę;
89. mano, kad, siekiant sudaryti migrantams sąlygas įsitvirtinti ES, valstybėse narėse turėtų būti stiprinama integracijos politika; todėl džiaugiasi 2007 m. birželio 25 d. Tarybos sprendimu 2007/435/EB dėl Europos fondo trečiųjų šalių piliečių integracijai 2007–2013 m. laikotarpiui pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą įsteigimo¹ ir tiki, kad jis padės sudaryti sąlygas migrantų socialinei ir ekonominei integracijai ES;
90. pabrėžia, kad valstybės narės turi patvirtinti ir koordinuoti imigracijos politikos priemones; tai darydamos jos turi siekti dviejų tikslų – patenkinti darbo rinkos poreikius ir finansuoti valstybių narių pensijų sistemas užtikrinant, kad imigrantai turėtų tokias pat gyvenimo ir darbo sąlygas; ragina Komisiją apsvarstyti ekonominės imigracijos strategiją, konkrečias priemones ir kuo greičiau jas pateikti;
91. pabrėžia, kad būtina geriau koordinuoti valstybių narių imigracijos politiką siekiant užtikrinti geresnę imigrantų integraciją į visuomenę ir oficialią darbo rinką bei jų teisinį ir socialinį saugumą, įskaitant teises į pensiją; ragina valstybes nares ryžtingai kovoti su prekyba žmonėmis ir nelegaliais tinklais bei bausti darbdavius, kurie įdarbina ir (arba) išnaudoja nelegalius darbuotojus, tačiau nebausti nelegalių imigrantų; džiaugiasi europine iniciatyva prieš nelegalų darbą, išnaudojimą ir gėdingas nelegalių imigrantų darbo sąlygas;
92. pripažįsta ypatingą miestų vaidmenį šioje srityje, nes dauguma imigrantų apsigyvena miestuose, ir pabrėžia, kad Komisija ir valstybės narės turi atsižvelgti į imigracijos

---

¹ OL L 168, 2007 6 28, p. 18.

politikos poveikį miestams ir juos glaudžiai įtraukti į imigracijos politikos priemonių kūrimą ir įgyvendinimą; su susidomėjimu pažymi 2006 m. Europos Komisijos ir Europos miestų asociacijos EUROCITIES pradėtą miestų integracijos procesą ir 2007 m. lapkričio 6 d. pasirašytą Milano deklaraciją siekiant užtikrinti nuolatinį dialogą dėl pagrindinių bendrųjų integracijos principų įgyvendinimo miestų lygmeniu;

93. atkreipia dėmesį į tai, kad legali migracija turėtų būti naudinga Sąjungai, patiems migrantams ir jų kilmės šalims; ragina Komisiją ir valstybes nares nustatyti įvairesnį darbuotojų iš trečiųjų šalių statusą, nuo laikinos darbo sutarties iki vidutinės trukmės bei ilgalaikių sutarčių, kad būtų patenkinti ir darbo rinkos poreikiai, ir skirtingo gyvenimo būdo pasirinkimo poreikis; todėl ragina valstybes nares remti imigrantų socialinės ir pilietinės integracijos priemones; ragina, praėjus tam tikram laikui nuo viešnagės pradžios, leisti darbuotojams migrantams įgyti nuolatinių gyventojų statusą;
94. džiaugiasi Komisijos ir valstybių narių iniciatyva atsižvelgti į pasaulinį imigracijos aspektą ir ekonominės migracijos Europos Sąjungoje poveikį kilmės šalims; pabrėžia, kad reikia atsižvelgti į protų nutekėjimo migrantų kilmės šalyse pavojus; ragina Komisiją ir valstybes nares kartu su atitinkamomis trečiosiomis šalimis sukurti veiksmingas kovos su šiuo reiškiniu priemones;
95. ragina, kad sprendžiant imigracijos problemą humaniško aspekto neužgožtų vien tik ekonominiai motyvai ir kad imigrantai, kurie to pageidauja, galėtų pasinaudoti šeimos susijungimo galimybe; ragina glaudžiai bendradarbiauti ES imigracijos ir užimtumo, socialinių klausimų, švietimo *ir regioninės* politikos sričių atstovus;
96. primena, kad finansinės Europoje gyvenančių imigrantų perlaidos yra labai veiksmingas būdas finansuoti vyresnio amžiaus žmonių pragyvenimą besivystančiose šalyse;
97. pažymi, kad imigracijos politika turi būti orientuota į nediskriminavimą, ja turi būti siekiama didesnės Europoje jau gyvenančių ir joje dar tik apsigyvensiančių migrantų teisinės, socialinės ir visuomeninės lygybės;
98. mano, kad darbuotoją migrantą lydintys šeimos nariai turėtų gauti leidimą gyventi ir, prireikus, leidimą dirbti;
99. pabrėžia, kad moterys migrantės atlieka svarbų vaidmenį, ir ragina valstybes nares vykdamt integracijos politiką suteikti joms tokią vietą, kokios jos nusipelnė, ir užtikrinti visas jų teises;
100. ragina valstybes nares kito vadovų susitikimo darbotvarkėje numatyti keitimąsi nuomonėmis apie demografinius pokyčius ir pažangiąją patirtį aktyvaus senėjimo, jaunimo užimtumo, šeimos politikos ir migrantų integracijos srityse;
101. džiaugiasi Komisijos įsipareigojimu bendradarbiaujant su Europos demografijos forumu kas dveji metai pateikti esamos padėties ataskaitą; pageidauja, kad šioje ataskaitoje taip pat būtų įvertintas politinių priemonių, kurias valstybės narės įgyvendina atitinkamose srityse, poveikis; remia Komisijos ketinimą kas dvejus metus vieną savo ataskaitos skyrių paskirti nevaisingumui ir į šią ataskaitą įtraukti skyrių dėl Sąjungos pasirengimo

demografiniams pokyčiams; ragina Komisiją sukurti demografinės plėtros rezultatų įvairiose valstybėse narėse ir Sąjungoje stebėjimo ir analizės rodiklių sistemą;

102. pažymi, kad Europos demografijos ateitis kelia naujų sunkumų dėl demokratiškos priemonių ir kelių, kuriais įvairūs Europos veikėjai gali reikšti savo nuomonę ir daryti įtaką politiniams sprendimams; itin svarbus senėjančios visuomenės aspektas yra politinis nepilnamečių atstovavimas, kurie yra visų Bendrijos gyventojų ateitis (taigi ir politinė ateitis) ir kurie dar negali reikšti savo nuomonės ir daryti įtakos sprendimams; dėl įvairių priežasčių imigrantams (ir suaugusiems, ir jų vaikams) nelengva pasiekti, kad juos išgirstų; mano, kad socialinių grupių (ypač nepilnamečių) balso ir politinio atstovavimo, kurio joms šiuo metu trūksta, klausimas yra itin svarbus aspektas, apie kurį reikia nuodugniai ir plačiai diskutuoti;

103. ragina Komisiją ir valstybes nares gerinti Sąjungos piliečių žinias apie Europos demografinius iššūkius, pvz., šiuo klausimu rengti kampanijas ir bandomuosius projektus;

* *

*

104. paveda savo Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, valstybių narių parlamentams ir Komisijai;

AIŠKINAMOJI DALIS

Jau keli metai gimstamumo mažėjimas kartu su nuolatiniu ir reguliariu vidutinės gyvenimo trukmės ilgėjimu iš esmės keičia Europos Sąjungos gyventojų struktūrą ir sandarą pagal amžiaus piramidę iki 2050 m.

Remiantis prognozėmis, pokyčiai būtų gyventojų senėjimas pasaulio mastu, darbingų gyventojų skaičiaus mažėjimas ir išlaidų pagyvenusių žmonių priežiūrai didėjimas.

Todėl Europos Sąjungai gali iškilti konkurencingumo praradimo ir augimo mažėjimo problema, atsižvelgiant į pasaulio regionus, kuriuose pastebimas svarbus demografinis pakilimas. Demografinės pusiausvyros praradimas taip pat turėtų pastebimą poveikį socialinės apsaugos finansavimui ir pensijų sistemos pusiausvyrai.

Klausimai, susiję su šiais demografiniais pokyčiais, nėra nauji. Europos Sąjunga pateikė pirmuosius atsakymus Lisabonos ir Barselonos aukščiausiojo lygio susitikimų metu, tačiau įsipareigojimai nebuvo tinkamai vykdomi.

Komunikate „Europos demografijos ateitis: iššūkį paversti galimybe“ Komisija imasi konstruktyvaus svarstymo ir siūlo penkias politikos kryptis:

- demografinis atsinaujinimas,
- ilgesnis ir kokybiškas aktyvus gyvenimas,
- konkurencingesnė Europa,
- geresnė migrantų integracija,
- socialinės apsaugos užtikrinimas ir kartų solidarumas.

Pranešėja perima Komisijos metodą ir savo pasiūlymus pateikia pagal skirtingas komunikato kryptis.

Pranešime apibrėžiamas svarbiausias Europos Sąjungos tikslas: atsižvelgiant į demografinius pokyčius reikia išlaikyti ekonominį konkurencingumą kartu užtikrinant ilgalaikį europinio socialinio modelio veiksmingumą.

Siekiant šio tikslo reikia plėtoti naują politiką:

- palankią vaikams ir vyrų bei moterų profesinei lygybei siekiant paskatinti demografinį atsinaujinimą,
- švietimo ir išankstinio užimtumo bei karjeros valdymo srityse siekiant geriau panaudoti žmogiškuosius išteklius,
- teikiant naujus finansinius išteklius užtikrinti kartų ir teritorijų solidarumą,
- rimtai ir apgalvotai sprendžiant imigracijos problemą siekti sėkmingos integracijos.

18.12.2007

MOTERŲ TEISIŲ IR LYČIŲ LYGYBĖS KOMITETO NUOMONĖ (*)

pateikta Užimtumo ir socialinių reikalų komitetui

dėl Europos demografinės ateities
(2007/2156(INI))

Nuomonės referentė(*): Karin Resetarits

(*) Glaudesnis komitetų bendradarbiavimas pagal Darbo tvarkos taisyklių 47 straipsnį

PASIŪLYMAI

Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas ragina atsakingą Užimtumo ir socialinių reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pabrėžia, kad pasaulinės migracijos srautai turi ir turės didelį poveikį išvykimo ir paskirties šalims; pabrėžia, kad, atsižvelgiant į ES, migrantų poveikis senėjimui ES priklauso nuo visiško migrantų ekonominio, socialinio ir politinio integravimosi, nesvarbu, kurioje valstybėje narėje jie įsikūrė; pabrėžia, kad moterys migrantės atlieka svarbų vaidmenį, ir ragina valstybes nares vykdant integracijos politiką suteikti joms tokią vietą, kokios jos nusipelnė, ir užtikrinti visas jų teises;
2. primena, kad gimstamumas ilgainiui gali pradėti didėti tik įgyvendinant politiką, pagal kurią abiem tėvams būtų sudaromos sąlygos suderinti šeiminių gyvenimą ir darbą, saugant motinystę ir laikantis vyrų ir moterų lygybės viešajame ir privačiajame gyvenime principo;
3. pripažįsta, kad norint padidinti gimstamumą visuomenė turi ypatingai rūpintis vaikais; pabrėžia poreikį kurti palankią šeimai aplinką, gerinti šeimos bei vaikų gyvenimo sąlygas ir patenkinti realius šeimos poreikius;
4. rekomenduoja skatinti tam tikrą socialinę politiką siekiant mokyti tėvus atsakingo elgesio;
5. todėl primygtinai reikalauja, kad būtų deramai padidinta lėšų, skiriamų siekiant užtikrinti vienodas galimybes gauti visų lygių švietimą, lygias vyrų ir moterų galimybes ir pagalbą šeimoms bei vaikams, vaikų priežiūrai bei vienišų moterų apsaugai;

6. skatina numatyti įvairių skatinamųjų priemonių, kurios sudarytų galimybes motinoms ir jų partneriams derinti profesinį gyvenimą ir šeiminių gyvenimą;
7. palankiai vertina visas pagalbos dirbantiems tėvams priemones ir ragina pripažinti tėvų, ypač motinų, šeimoje atliekamą darbą;
8. atkreipia dėmesį į tai, kad daug žmonių kenčia dėl to, kad neturi vaikų, nors ir norėtų jų turėti; ragina valstybes nares patvirtinti suderintas priemones, kuriomis siekiama supaprastinti ir pagreitinti įvaikinimo procedūras, kartu užtikrinant pagarbą įvaikintų vaikų teisėms, ir skatina panaikinti viršutines amžiaus ribas norintiems įsivaikinti asmenims ir taip suteikti įsivaikinimo teisę vyresnio amžiaus žmonėms; pabrėžia, kad brandus amžius gali būti privalumas rūpinantis vaikais, kurių gyvenimas galėjo būti labai sunkus;
9. ragina Komisiją pripažinti, kad pagrindiniai demografinio nuosmukio veiksniai yra sumažėjęs gimstamumas ir padidėjęs nevaisingumas;
10. pabrėžia, kad nevaisingumas PPO pripažintas liga, kuri gali turėti skaudžių padarinių, kaip antai depresija; pabrėžia, kad nevaisingumas didėja ir šiuo metu apie 15 proc. porų yra nevaisingos; todėl ragina valstybes nares, mažinant finansines ir kitas kliūtis užtikrinti poroms visuotinę teisę į nevaisingumo gydymą ir medicininį apvaisinimą;
11. ragina valstybes nares nustatyti taisykles, pagal kurias būtų sudaromos sąlygos nustatyti mokamas motinystės arba tėvystės atostogas gimus vaikui, ir skatinti, kad tiek vyrai, tiek moterys vienodai dalytųsi teise į vaiko priežiūros atostogas; taigi skatina valstybes nares įveikti išankstines ekonomines, socialines ir kultūrines nuostatas, susijusias su teise į tėvystės atostogas; ragina Komisiją persvarstyti Direktyvą 96/34/EB dėl tėvystės atostogų;
12. ragina valstybes nares imtis iniciatyvių priemonių tėvams remti, pvz., užtikrinti papildomas teises į pensiją, sumažinti mokesčius įmonėms, steigiančioms vaikų darželius, ir keistis gerąja patirtimi šiuo klausimu;
13. primena, kad iniciatyvios priemonės įsidarbinimo ir pareigų paaukštinimo srityse turės įtakos gimstamumui;
14. pabrėžia, kad keičiasi šeimos modeliai, todėl ragina Komisiją ir valstybes nares deramai atsižvelgti į šį faktą kuriant ir įgyvendinant savo politiką;
15. pažymi, kad nepavyko pasiekti vienodo požiūrio į moteris ir vyrus darbo rinkoje, kadangi moterys ir toliau dirba mažai mokamą, jų kvalifikacijos neatitinkantį darbą, be to, moterys ir toliau be atlygio atlieka pagrindines pareigas šeimoje; pažymi, kad nebuvo sudarytos tinkamos sąlygos motinoms dirbti ir moterims grįžti į darbą po motinystės ar vaiko priežiūros atostogų ir kad dėl to mažėja gimstamumas; todėl ragina valstybes nares tinkamai įgyvendinti 1975 m. vasario 10 d. Tarybos direktyvą 75/117/EEB dėl valstybių narių įstatymų, skirtų vienodo vyrų ir moterų darbo užmokesčio principo taikymui, suderinimo;
16. ragina valstybes nares persvarstyti savo mokesčių sistemas ir nustatyti mokesčių tarifus

atsižvelgiant į individualias teises; rekomenduoja plėtoti vaikui ir šeimai palankias socialinės apsaugos sistemas;

17. pabrėžia, kad įrodyta, jog esama vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumų, ir kad moterys toliau samdomos mažai mokamam ir jų kvalifikacijos neatitinkančiam darbui atlikti, o tai kenkia būtinai moterų ekonominei nepriklausomybei ir tiesiogiai veikia jų sprendimą, ar turėti vaikų;
18. reikalauja, kad siekiant moterų ir vyrų lygybės, pagal įstatymus būtų užtikrinama moterų teisė grįžti į darbą po motinystės ar vaiko priežiūros atostogų ir kad apskaičiuojant senatvės pensiją ir stažą minėtų atostogų laikotarpis taip pat būtų įskaičiuojamas;
19. todėl, siekiant panaikinti šią diskriminavimo formą, ypač moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumą, ragina imtis priemonių darbo teisės srityje ir sudarant valstybės biudžetą atsižvelgti į lyčių lygybės aspektus; be to, ragina valstybes nares skatinti teisingą vyrų ir moterų darbo pasidalijimą šeimoje, visų pirma rengiant sąmoningumo ugdymo kampanijas, bei skatinti vyrus dažniau eiti vaiko priežiūros atostogų;
20. pabrėžia, kad būtina pradėti taikyti su profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra susijusias priemones, skirtas ne tik dirbantiems asmenims, bet ir aukštosiose ir profesinėse mokyklose tebesimokančiam ar mokomąją praktiką atliekančiam jaunimui, siekiant sudaryti jiems galimybes derinti ambicijas įgyti išsilavinimą ir norą turėti šeimą;
21. ragina valstybes nares pripažinti ugdomąją, socialinę, žmogišką ir ekonominę neformalaus darbo šeimoje prižiūrint vaikus ar asmenis, kuriems reikia nuolatinės priežiūros, vertę, visų pirma suteikiant prižiūrintiems asmenims teises į pensiją ir socialinę apsaugą ir patvirtinti būtinas priemones siekiant, kad taip įgyta neformali kompetencija būtų vertinama darbo rinkoje;
22. pabrėžia, kad atsižvelgiant į socialines ir ekonomines problemas, kurių pasekmė – mažėjantis gimstamumas, palankių sąlygų poroms turėti tiek vaikų, kiek jos norėtų, sudarymas yra viena iš būtinų visuomenės egzistencijos ir vystymosi sąlygų, taigi dera remti motinystę ir tėvystę; siūlo kurti vaikams ir šeimoms palankias socialinės apsaugos sistemas ir kompensuoti dėl mažamečių vaikų priežiūros patirtas išlaidas, be to, taikyti mažesnę PVM visoms vaikams skirtoms prekėms;
23. ragina valstybes nares taikyti gimstamumo augimą skatinančias mokesčių priemones ir atkreipia dėmesį į tai, kad būtina užtikrinti apsaugą ir teikti ypatingą paramą neseniai pagimdžiusioms moterims, visų pirma jaunoms vienišoms motinoms, atsižvelgiant į didėjančią šeimų, kuriose yra tik vienas iš tėvų, skaičių, nes 85 proc. tokių šeimų galvų yra moterys ir tokios šeimos labiau nei kitos šeimos patiria skurdo pavojų;
24. mano, kad reikėtų imtis tikslinių priemonių darbo teisės srityje siekiant pašalinti visų formų netiesioginę darbuotojų, atliekančių tėvų pareigas, diskriminaciją;
25. mano, kad struktūrinių ir socialinių fondų lėšas būtina panaudoti šeimoms tinkamai gyvenamai aplinkai kaimuose ir miestuose kurti;

26. ragina valstybes nares planuojant miestų plėtrą ir tvarkymą padidinti galimybes šeimoms, visų pirma toms, kuriose yra tik vienas iš tėvų, ir vyresnio amžiaus asmenims gauti tinkamą būstą, pvz., pasitelkus skirtingų kartų projektus, kuriais siekiama į tam tikrą veiklą įtraukti skirtingų kartų žmones;
27. siekiant maksimaliai užtikrinti lygias vaikų galimybes, reikalauja visiems vaikams, neatsižvelgiant į jų tėvų finansinę padėtį, teikti lanksčias bei kokybiškas priežiūros ir kitas šeimoms naudingas paslaugas ir sudaryti sąlygas tėvams laisvai pasirinkti, kaip geriausiai jie galėtų derinti šeiminių gyvenimą ir darbą;
28. pažymi, kad vien kiekybiškai padidinti vaikų priežiūros vietų skaičių, kaip numatyta pagal Barselonos darbotvarkės tikslus, nepakanka; visų pirma turi būti siūlomos įvairesnės paslaugos ir gerinama šių paslaugų kokybė; mano, kad turėtų būti atsižvelgiama į tėvų, kurie laisvai pasirenka patys rūpintis savo vaikais šeimoje, poreikius; ragina valstybes nares siekti vaikams ir kitiems globos reikalingiems asmenims suteikti aukštos kokybės priežiūros paslaugas prieinamomis kainomis, atsižvelgiant į 2002 m. Barselonos Europos Vadovų Tarybos nustatytus tikslus, pagal kuriuos valstybes narės raginamos iki 2010 m. suteikti priežiūrą mažiausiai 90 proc. vaikų nuo 3 metų iki privalomo mokyklinio amžiaus ir mažiausiai 33 proc. jaunesnių kaip 3 metų vaikų; pabrėžia, kad tokiomis priemonėmis tėvams turėtų būti suteikiama galimybė suderinti savo darbo pobūdį su savo gyvenimo būdu;
29. taigi investuojant į vaikų priežiūros sektorių ir ikimokyklinę švietimo sistemą, rekomenduoja derinti valstybines ir privačias investicijas;
30. mano, kad darbuotoją migrantą lydintys šeimos nariai turėtų gauti leidimą gyventi ir, prireikus, leidimą dirbti;
31. ragina Komisiją atlikti skirtingų visose valstybėse narėse taikomų moterų gaunamos pensijos ir socialinės apsaugos sistemų lyginamąjį tyrimą norint nustatyti gerą patirtį, kad būtų galima plėtoti moterų užimtumą bei sudaryti sąlygas derinti šeimos ir profesinį gyvenimą;
32. pabrėžia, kad, atsižvelgiant į demografinį vystymąsi ir į bendrą pensijų sistemų persvarstymo tendenciją, būtina persvarstyti ankstyvo moterų pasitraukimo iš darbo rinkos sistemų, kurios taikomos skirtingose valstybėse narėse, veiksmingumą ir tinkamumą;
33. ragina valstybes nares imtis būtinų priemonių siekiant modernizuoti socialinės apsaugos sistemas, visų pirma pensijų sistemas, norint užtikrinti ilgalaikį jų finansinį patikimumą ir sudaryti galimybes spręsti dėl visuomenės senėjimo kylančias problemas; pabrėžia, kad ypatingą dėmesį dera kreipti į vyresnio amžiaus moterų padėtį, nes joms gresia didesnis izoliacijos ir skurdo pavojus;
34. siūlo valstybėms narėms rengti ir finansuoti vadinamuosius kartų namus, kuriuose vyresnio amžiaus asmenims būtų mokama už rūpinimąsi vaikais ir jų auklėjimą;
35. rekomenduoja Komisijai atitinkamame generaliniame direktorate iš naujo įsteigti „Vaikų

priežiūros tinklo“ eksperų grupę, siekiant padėti kaupti gerą patirtį ir spręsti demografijos problemą;

36. mano, kad darbuotojas migrantas turi turėti tas pačias galimybes ir tas pačias teises bei pareigas, kaip ir priimančiosios šalies piliečiai;
37. ragina valstybes nars kartu su socialiniais partneriais didžiausią dėmesį skirti moterų ir asmenų, kilusių iš imigrantų šeimų, užimtumui gerinti;
38. konstatuoja, kad gimstamumas didėja tose visuomenėse, kuriose užtikrinamos visų piliečių ekonominės ir socialinės teisės, o kartu ir visų piliečių saugumas;
39. mano, kad imantis visų atsižvelgiant į demografinę vystymąsi numatytų priemonių turi būti kreipiamas dėmesys į visų aktyvių darbuotojų produktyvumo didėjimą, ir kad dėl to svarbus ne tik ekonomiškai aktyvių ir ekonomiškai neaktyvių gyventojų skaičiaus santykis, bet taip pat ir produktyvumo didėjimas;
40. primygtinai ragina, kad kitos etninės kilmės asmenimis niekuomet nebūtų naudojamosi kaip ekonominio šoko mažinimo priemonė.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	17.12.2007
Galutinio balsavimo rezultatai	+ : 18 - : 0 0 : 9
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Edit Bauer, Emine Bozkurt, Hiltrud Breyer, Edite Estrela, Věra Flasarová, Claire Gibault, Zita Gurmai, Esther Herranz García, Pii-Noora Kauppi, Pia Elda Locatelli, Doris Pack, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Zita Pleštinská, Christa Prets, Karin Resetarits, Eva-Britt Svensson, Anne Van Lancker, Anna Záborská
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Gabriela Crețu, Iratxe García Pérez, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Donata Gottardi, Anna Hedh, Kartika Tamara Liotard, Marusya Ivanova Lyubcheva, Maria Petre
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs pavaduojantis narys (178 straipsnio 2 dalis)	Manolis Mavrommatis, Paul Rübige

19.12.2007

EKONOMIKOS IR PINIGŲ POLITIKOS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Užimtumo ir socialinių reikalų komitetui

dėl Europos demografijos ateities
(2007/2156(INI))

Nuomonės referentė: Bilyana Ilieva Raeva

PASIŪLYMAI

Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas ragina atsakingą Užimtumo ir socialinių reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pritaria Komisijos siekiui parengti ilgalaikę ES lygmens demografijos strategiją; pabrėžia, kad sprendimai turėtų apimti valstybės finansų, atitinkamus ekonomikos augimo, užimtumo ir darbo rinkos politikos aspektus, veiksmingą demografinio atsinaujinimo skatinimo politiką ir su švietimu, visą gyvenimą trunkančiu mokymusi, sveikatos apsauga ir visuotinės svarbos paslaugomis susijusias politikos sritis ir turėtų būti atsižvelgta į valstybėse narėse galiojančią skirtingą socialinių išmokų skyrimo tvarką;
2. primena, kad, siekdamos įveikti demografinius sunkumus, valstybės narės turėtų laikytis pagal Stabilumo ir augimo paktą prisiimtų įsipareigojimų;
3. susirūpinęs dėl to, kad prognozuojama, jog didės su visuomenės senėjimu susijusios išlaidos, dėl kurių bus labai sunku išlaikyti valstybių narių valstybės finansų tvarumą; ragina valstybes nares modernizuoti pensijų sistemas (paremtas įnašais, profesines ir privačias) ir sukurti naujus finansinius produktus, skirtus ilgalaikiai apsaugai; pritaria tam, kad naudojamos įvairios finansinės priemonės, bet taip pat pabrėžia, kad svarbu sudaryti saugias ir skaidrias sąlygas privatiems asmenims taupyti bei investuoti;
4. ragina valstybes nares svarstyti mokesčines paskatas, skirtas įmonėms, kurios įdarbina vyresnio amžiaus darbuotojus, kad būtų mažinamos ne tik valstybės išlaidos, bet ir darbuotojams tenkanti finansinė našta, t.y. taikyti mokesčių lengvatas apmokestinant pensiją gaunančių ir dirbančių pensininkų pajamas, tuo būdu jiems būtų lengviau savanoriškai išsilaikyti darbo rinkoje; primygtinai ragina valstybes nares tiems, kurie

palieka darbo rinką, suteikti lanksčią politiką ir pristatyti visą gyvenimą trunkančią praktiką;

5. prašo Komisiją atlikti tyrimą, paremtą pagal lytis suskirstytais duomenimis, dėl vyresnio amžiaus gyventojų įdarbinimui taikomų mokesčių lengvatų ir esamų jų įdarbinimo kliūčių;
6. ragina Komisiją ir valstybes nares dar iki 2014 m. toliau pagreitinti laisvo visų darbuotojų judėjimo išsiplėtusioje Europos Sąjungoje procesą;
7. primena, kad naujų darbo vietų kūrimo skatinimas yra prioritetas; ragina Komisiją ir valstybes nares sudaryti palankias sąlygas bei siūlyti priemones, kuriomis būtų siekiama skatinti jaunimą pradėti dirbti kuo anksčiau, pavyzdžiui remiant patyrusių darbuotojų (pensijinis amžiaus) pagalbą naujiems darbuotojams, dalinantis darbu ar naudojant nevisos darbo dienos sistemą, skatinant neakivaizdinį mokymą, kuriant daugiau nevisos darbo dienos ar nuotolinio darbo vietų jauniems žmonėms ir žmonėms, turintiems su priežiūra susijusių įsipareigojimų;
8. ragina Komisiją ir valstybes nares imtis griežtesnių priemonių, kuriomis būtų siekiama kovoti su bet kokių vengimu mokėti mokesčius ir socialinio draudimo įmokas, kad būtų užtikrintas pensijų sistemos tvarumas; sutinka, kad tam tikrų valstybių narių mokamų socialinių išmokų dėl nedarbo koeficientas pagal minimalaus darbo užmokesčio lygį yra labai žemas ir gali kenkti potencialiam užimtumui; ragina valstybes nares sukurti lankstesnes sistemas ir suteikti daugiau galimybių asmeniniam pasirinkimui sukakus pensiniam amžiui (virš minimalus amžiaus ribos), skatinant darbuotojus ir toliau dirbti ir neremti išankstinės pensijos (nebent tik dėl ligos);
9. pabrėžia, kad reikia nustatyti ir tarp valstybių narių koordinuoti imigracijos politiką siekiant dvejopo tikslo – patenkinti darbo rinkos poreikius ir finansuoti nacionalinių pensijų sistemas užtikrinant imigrantams vienodas gyvenimo ir darbo sąlygas; ragina Komisiją kaip galima greičiau apsvarstyti ir pristatyti su ekonomine imigracija susijusią konkrečią strategiją ir priemones;
10. ragina valstybes nares savo nacionalinėse reformų programose dėmesį sutelkti į tai, kokį poveikį demografiniai pokyčiai turės realiajam ekonomikos sektoriui, atsižvelgiant į naują Lisabonos strategijos etapą, bei atidžiai koordinuoti makroekonomikos politiką, kad ES augimas, konkurencingumas ir produktyvumas galėtų susidoroti su demografiniais iššūkiais; prašo Komisijos nustatyti standartus, paremtus veiksmingiausiomis ekonomikos ir socialinėmis strategijomis, kuriomis siekiama įveikti dėl demografinės padėties kylančius sunkumus, turinčių šalių geriausia patirtimi.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	19.12.2007
Galutinio balsavimo rezultatai	+ : 34 - : 1 0 : 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Mariela Velichkova Baeva, Zsolt László Becsey, Pervenche Berès, Slavi Binev, Sebastian Valentin Bodu, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Jonathan Evans, Elisa Ferreira, José Manuel García-Margallo y Marfil, Donata Gottardi, Gunnar Hökmark, Karsten Friedrich Hoppenstedt, Guntars Krasts, Kurt Joachim Lauk, Andrea Losco, Astrid Lulling, Gay Mitchell, John Purvis, Alexander Radwan, Bernhard Rapkay, Heide Rühle, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Peter Skinner, Margarita Starkevičiūtė, Cornelis Visser, Sahra Wagenknecht
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Jorgo Chatzimarkakis, Daniel Dăianu, Werner Langen, Gianni Pittella, Bilyana Ilieva Raeva, Andreas Schwab
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (178 straipsnio 2 dalis)	Theodor Dumitru Stolojan

20.12.2007

REGIONINĖS PLĖTROS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Užimtumo ir socialinių reikalų komitetui

dėl Europos demografijos ateities
(2007/2156(INI))

Nuomonės referentė: Elisabeth Schroedter

PASIŪLYMAI

Regioninės plėtros komitetas ragina atsakingą Užimtumo ir socialinių reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. mano, kad šiuo metu vykstantys neigiami demografiniai pokyčiai – tai rimtos problemos ir uždaviniai Europos Sąjungai, valstybių narių vyriausybėms ir regionų valdžios institucijoms; nurodo, kad dėl krizės, kurią gali sukelti šie pokyčiai, gali žlugti daugelio sričių Europos politika, įskaitant sanglaudos politiką; pabrėžia, kad siekiant tinkamai įveikti šiuos uždavinius, reikia išsamiai iširti krizės priežastis ir galimus padarinius, ypatingai atsižvelgiant į jos įtaką regioninei politikai;
2. pažymi, kad demografinių pokyčių poveikis skirtinguose regionuose yra didžiulis, todėl reikalingos skirtingos sureguliuojamos strategijos, atsižvelgiant į tai, ar tai yra regionas, į kurį imigruojama, ar regionas, kuriame gyventojų skaičius mažėja; pabrėžia, kad regionuose, kuriuose gyventojų skaičius mažėja (tai daugiausiai yra kaimo regionai), gyvenimo kokybė kitaip apibūdinama nei regionuose, kuriuose gyventojų skaičius didėja, todėl mano, kad reikalingos skirtingos paramos strategijos;
3. tačiau atsižvelgia į padėtį kai kurių atokiausių regionų, kaip antai Prancūzijos Gvianos ir Reuniono, kuriuose, nepaisant didžiulių migracijos balanso skirtumų, sparčiai auga gyventojų skaičius ir kuriems būdingas didesnis, palyginti su ES vidurkiu, gimstamumas, ir kurių gyventojai, nors taip sensta, vis dar daug jaunesni pagal amžių nei likusioje ES dalyje, todėl reikia skirtingų strategijų;
4. nurodo, kad kiekvienas regionas, įskaitant tuos, iš kurių išvykstama, turi įvairialypio savito potencialo; ragina sudaryti sąlygas regionams jų pačių gerovės labai optimaliai pasinaudoti šiuo potencialu; taigi ragina valstybes nares ir regionų valdžios institucijas,

vykdant regioninę politiką, tokiuose regionuose teikti pirmenybę nepriklausomoms plėtros strategijoms, kadangi patirtis rodo, kad jos gali skatinti vietos ir regiono ekonominę veiklą, ir regionai, kuriuose gyventojų skaičius mažėja, vėl gali tapti patrauklūs;

5. pabrėžia, kad ypač regionuose, kuriuose mažėja gyventojų skaičius, naujoviška ir decentralizuota su infrastruktūra susijusi veikla ir aktyvus pilietiškumas pagerina gyvenimo kokybę ir šie veiksniai stiprina regiono ekonominį stabilumą ir prisirišimą prie jo, taip pat jaunų žmonių; ragina valstybes nares bendradarbiaujant su regionų ir vietos valdžios institucijomis teikti paramą, kad būtų rengiamos programos, skirtos tokiems plėtroms planams; ragina Komisiją ir valstybes nares regionuose, kuriuose gyventojų skaičius mažėja, sukurti galimybių bendradarbiauti įmonėms, viešajam sektoriui, mokykloms ir universitetams, siekiant vystyti regionines naujovių sistemas, ir dalyvauti nacionalinių ir tarptautinių kompetencijos tinklų veikloje;
6. pažymi, kad nuolat didėjant vyresnio amžiaus gyventojų, turinčių savitų poreikių, susijusių su prekėmis ir paslaugomis (vyresnio amžiaus žmonių ekonomika, angl. „silver economy“), skaičiui gali atsirasti naujų ekonominių paskatų regioninei plėtrai ir regionuose, kuriuose didėja vyresnio amžiaus gyventojų skaičius, atitinkamai gali atsiverti naujos galimybės; nurodo, kad tokia padėtis gali būti vertinama kaip naujų darbo vietų kūrimo augančioje naujų gaminių ir paslaugų, gerinančių vyresnio amžiaus žmonių gyvenimo kokybę, rinkoje, ekonominio augimo ir ES konkurencingumo gerinimo galimybė, tai yra vyresnio amžiaus žmonių ekonomikos (angl. „silver economy“) nuostata; ragina valstybes nares ir regionų valdžios institucijas tuo tikslu naudotis struktūrinių fondų lėšomis ir ragina Komisiją, vykdant teritorinį bendradarbiavimą (2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo¹ 7 straipsnio 3 dalis), remti regionų, kuriuose vyresnio amžiaus žmonių ekonomika jau atlieka labai svarbų vaidmenį arba atliks ateityje, patirties mainus;
7. pabrėžia, kad regionuose, kuriuose mažėja gyventojų skaičius, savanoriško darbo sektorius ir socialiniai tinklai labai padeda patenkinti vietos gyventojų poreikius, tačiau jų vaidmuo negali atstoti esminio visuotinės svarbos paslaugų vaidmens regionuose; mano, kad reikia pripažinti šį aktyvų pilietiškumą, o jo veikėjus būtina remti kaip partnerius vykdant regioninę politiką; pabrėžia, kad dėl to prasideda mokymosi procesai, kurie leidžia regionui įveikti demografinių pokyčių sunkumus;
8. ragina valstybes nares pagelbėti regionams, iš kurių išvykstama, užtikrinant aukšto lygio visuotinės svarbos paslaugas (pvz., švietimo, įskaitant ikimokyklinį ugdymą ir vaikų priežiūrą, socialinio aprūpinimo ir sveikatos priežiūros bei pašto), susisiekimą (pvz., galimybę naudotis viešuoju transportu, transporto infrastruktūra ir telekomunikacijų tinklais) ir išsaugoti aktyvaus ekonominio dalyvavimo galimybes ir gebėjimus (pvz., rengiant mokymus, įskaitant mokymosi visą gyvenimą metodiką, ir naudojantis naujomis technologijomis ir investuojant į jas); ragina bendrąsias sąlygas, skirtas šioms užduotims vykdyti, priderinti prie vietos poreikių ir veikėjų ir pagerinti pastarųjų prisiderinimo galimybes; atkreipia ypatingą dėmesį į salų, pasienio, kalnų regionų ir kitų nuo

---

¹ OL L 210, 2006 7 31, p. 25. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1989/2006 (OL L 411, 2006 12 30, p. 6).

gyvenamųjų centrų atokiai esančių vietovių padėti;

9. palankiai vertina pasiūlymą įkurti Europos integracijos fondą; ragina kompetentingas nacionalines, regionines ir vietos valdžios institucijas, atsakingas už sanglaudos politikos ir kaimo plėtros politikos parengimą ir valdymą, glaudžiau bendradarbiauti, siekiant paskatinti žmones grįžti į kaimo regionus, kuriuose gyventojų skaičius mažėja, pagerinus gyvenimo ir darbo sąlygas šiuose regionuose;
10. palankiai vertina aplinkybę, kad ketvirtojoje socialinės ir ekonominės sanglaudos ataskaitoje Komisija didėjančią demografinį disbalansą įvardijo kaip vieną iš uždavinių; susidomėjęs laukia konsultacijų su visuomene rezultatų ir to, kaip bus apibrėžtas regioninės politikos vaidmuo kovojant su neigiamais demografiniais pokyčiais artimiausiu programiniu laikotarpiu;
11. taip pat ragina vykdant regioninę politiką išnaudoti bendro įvairių veiksmų, skirtų įveikti su demografiniais pokyčiais susijusius uždavinius dabartiniu programiniu laikotarpiu, finansavimo galimybes;
12. siūlo Komisijai vykdant teritorinį bendradarbiavimą remti Europos tinklus, kuriems priklausančios regionų ir vietos valdžios institucijos ir pilietinės visuomenės įstaigos, sprendamos dėl demografinių pokyčių kylančias problemas, gali viena iš kitos pasimokyti.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	2007 12 18
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 39 -: 0 0: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Emmanouil Angelakas, Stavros Arnaoutakis, Elspeth Attwooll, Jean Marie Beaupuy, Rolf Berend, Wolfgang Bulfon,, Bairbre de Brún, Petru Filip, Gerardo Galeote, Iratxe García Pérez, Eugenijus Gentvilas, Ambroise Guellec, Gábor Harangozó, Marian Harkin, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Mieczysław Edmund Janowski, Rumiana Jeleva, Gisela Kallenbach, Tunne Kelam, Evgeni Kirilov, Miloš Koterec, Constanze Angela Krehl, Jamila Madeira, Mario Mantovani, Miroslav Mikolášik, Lambert van Nistelrooij, Jan Olbrycht, Maria Petre, Markus Pieper, Pierre Pribetich, Wojciech Roszkowski, Elisabeth Schroedter, Grażyna Staniszevska, Catherine Stihler, Margie Sudre, Kyriacos Triantaphyllides
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Jan Březina, Brigitte Douay, Den Dover, Emanuel Jardim Fernandes, Samuli Pohjamo, Nikolaos Vakalis, Iuliu Winkler

21.11.2007

PILIEČIŲ LAISVIŲ, TEISINGUMO IR VIDAUS REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Užimtumo ir socialinių reikalų komitetui

dėl Europos demografijos ateities
(2007/2156(INI))

Nuomonės referentė: Magda Kósáné Kovács

PASIŪLYMAI

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas ragina atsakingą Užimtumo ir socialinių reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

Migracijos vaidmuo

1. mano, kad, atsižvelgiant į demografinius pokyčius Europos Sąjungoje, senėjančią visuomenę ir darbo rinkų poreikius, Europos lygmeniu reikia vykdyti aiškia ir nuoseklią migracijos politiką; pabrėžia, kad teisėta migracija turėtų būti naudinga ir ES, ir kilmės šalims; ragina valstybes nares parengti bendrą teisėtą migracijos politiką, kaip nurodyta Parlamento 2007 m. rugsėjo 26 d. rezoliucijoje¹, ypač ekonominių migrantų sąvokos aiškiaus apibūdinimo, bendrų leidimų gyventi ir dirbti bei imigrantų socialinių teisių perkėlimo galimybės klausimais;
2. mano, kad, siekiant sudaryti migrantams sąlygas įsitvirtinti ES, valstybėse narėse turėtų būti stiprinama integracijos politika; todėl džiaugiasi 2007 m. birželio 25 d. Tarybos sprendimu 2007/435/EB dėl Europos fondo trečiųjų šalių piliečių integracijai 2007–2013 m. laikotarpiui pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą įsteigimo² ir tiki, kad jis padės sudaryti sąlygas migrantų socialinei ir ekonominei integracijai ES;

Šeimos ir vaikai

3. sutinka, kad pirmenybė teiktina ne tik teisėtai imigracijai, bet ir gimstamumo didinimui;

---

¹ P6_TA-PROV(2007)0414.

² OL L 168, 2007 6 28, p. 18.

pabrėžia, jog šio tikslo galima siekti vykdant veiksmingą šeimos bei socialinę politiką, kuri padėtų kovoti su tam tikrų šeimų skurdu, mažinti vaikų, kuriems gresia skurdas, skaičių ir skatinti lygias galimybes;

4. mano, kad, siekiant skatinti lygias vyrų ir moterų galimybes bei užtikrinti vaikų teises į šeimą ir apsaugą, būtina labiau apgalvotai bei lanksčiau tvarkyti profesinį ir šeiminių gyvenimą, taip pat gerinti socialines paslaugas; tačiau vis dėlto reikėtų atsižvelgti į skirtingą vyrų ir moterų vaidmenį visuomenėje;
5. mano, kad valstybių narių šeimos politika turėtų būti siekiama, be kita ko, mažinti vaikų turintiems ir neturintiems piliečiams teikiamų galimybių nelygę, užtikrinti mažų vaikų švietimo ir globos bei vyresnių vaikų globos ir priežiūros paslaugų, kurios skirtos tėvams, prieinamumą, taip pat vyrams ir moterims suteikti geresnių galimybių mokytis visą gyvenimą bei siekti asmeninio ir profesinio gyvenimo pusiausvyros;
6. ragina valstybes nares aktyviau naudoti Europos struktūrinius fondus, siekiant įgyvendinti įvairias šeimos politikos kryptis, įskaitant lygių galimybių skatinimą bei šeiminių ir profesinio gyvenimo derinimą nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis;

Vyresnio amžiaus darbuotojų diskriminacija

7. džiaugiasi tuo, kad Europos piliečių gyvenimo trukmė yra gerokai pailgėjusi, todėl nuo 2000 m. sparčiai auga vyresnio amžiaus darbuotojų užimtumo lygis; ragina valstybes nares plėtoti politiką ir dalytis pažangiausia patirtimi, siekiant skatinti vyresnio amžiaus darbuotojų užimtumą;
8. primena, kad pagal 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvą 2000/78/EB, nustatančią vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus, draudžiama diskriminacija dėl amžiaus užimtumo ir profesinėje srityje bei valstybėms narėms suteikiama galimybė imtis veiksmų, siekiant užkirsti kelią diskriminacijai ir kurti lygias galimybes;
9. griežtai smerkia galimą išankstinę šališką nusistatymą prieš vyresnio amžiaus darbuotojus; ragina valstybes nares skatinti mokymąsi visą gyvenimą ir pradėti informacines kampanijas, kuriomis darbdaviams būtų pranešama apie vyresnių darbuotojų samdymo pranašumus.
10. ragina Komisiją surinkti atitinkamus statistikos duomenis apie įvairias amžiaus grupes, atsižvelgiant į skirtingas problemas, su kuriomis susiduriama, taip pat į plataus masto diskriminaciją dėl amžiaus;
11. ragina Komisiją praplėsti Direktyvos 2000/78/EB taikymo sritį, kad ji apimtų ne tik užimtumo ir profesines sritis;

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	20.11.2007
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 37 -: 1 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Philip Bradbourn, Kathalijne Maria Buitenweg, Giuseppe Castiglione, Giusto Catania, Carlos Coelho, Panayiotis Demetriou, Bárbara Dührkop Dührkop, Armando França, Roland Gewalt, Elly de Groen-Kouwenhoven, Jeanine Hennis-Plasschaert, Livia Járóka, Ewa Klamt, Magda Kósáné Kovács, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Esther De Lange, Roselyne Lefrançois, Sarah Ludford, Dan Mihalache, Javier Moreno Sánchez, Bogusław Rogalski, Martine Roure, Inger Segelström, Søren Bo Søndergaard, Károly Ferenc Szabó, Vladimir Urutchev, Manfred Weber, Tatjana Ždanoka
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Edit Bauer, Simon Busuttil, Gérard Deprez, Sophia in 't Veld, Ona Juknevičienė, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Mary Lou McDonald, Marianne Mikko, Hubert Pirker
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (178 straipsnio 2 dalis)	Louis Grech

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	23.1.2007
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 35 -: 11 0: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Jan Andersson, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Luigi Cocilovo, Jean Louis Cottigny, Harald Ettl, Richard Falbr, Carlo Fatuzzo, Ilda Figueiredo, Stephen Hughes, Karin Jöns, Ona Juknevičienė, Jan Jerzy Kułakowski, Jean Lambert, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Ana Mato Adrover, Maria Matsouka, Elisabeth Morin, Csaba Őry, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Pier Antonio Panzeri, Rovana Plumb, Bilyana Ilieva Raeva, Elisabeth Schroedter, José Albino Silva Peneda, Kathy Sinnott, Gabriele Stauner, Ewa Tomaszewska, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Françoise Castex, Donata Gottardi, Monica Maria Iacob-Ridzi, Anna Ibrisagic, Dieter-Lebrecht Koch, Roberto Musacchio, Agnes Schierhuber
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (178 straipsnio 2 dalis)	[Mihael Brejc]